

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство охорони здоров'я України
Національна академія медичних наук України
Всеукраїнська громадська організація «Наукове товариство
анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України»
Асоціація патологів України
Дніпровський державний медичний університет**

**МАТЕРІАЛИ ШОСТОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА
СУЧАСНОЇ МОРФОЛОГІЇ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ РОБІТ

9-11 ЛИСТОПАДА 2022 року

м. Дніпро, Україна

ОФІЦІЙНИЙ СПОНСОР І ПАРТНЕР КОНФЕРЕНЦІЇ:

Офіційний дистриб'ютор
Leica Biosystems
та Leica Microsystems в Україні
ТОВ «АЛТ Україна ЛТД»
м. Київ, вул. Митрополита Шептицького, 4 (ТРЦ «Комод»)
Тел.: +38 044 492 72 70
leica@alt.ua
www.alt.ua

9-11 листопада 2022 року
Дніпро, Україна

ЗМІСТ

O.O. Adamovych, Z.Z. Masna, M.A.L. Vasylyv, N.V. Savran, N.B. Sopneva SCREENING MAMMOGRAPHY POSSIBILITIES REGARDING THE DETECTION OF PATHOLOGICAL CHANGES IN THE DIFFERENT STRUCTURAL TYPES OF MAMMARY GLANDS IN WOMEN OF MATURE AND OLD AGE	12
О.Г. Алієва ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ГІПОКАМПУ ЩУРІВ У В МОДЕЛІ ХРОНІЧНОЇ ПРЕНАТАЛЬНОЇ ГІПОКСІЇ	13
М.П. Андрухова, Ю.М. Кудрявцев А.М. Романюк АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ЕПІДЕМІОЛОГІЯ ЗЛОЯКІСНОГО НОВОУТВОРЕННЯ ПЕРЕДМІХУРОВОЇ ЗАЛОЗИ В СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ	15
L.A. Andrushchak, O.V. Tsyhykalo PECULIARITIES OF THE SOURCES OF RUDIMENTS AND MORPHOGENESIS OF THE HUMAN PYELOLOCALICEAL SYSTEM	19
О.Л. Аппельханс, Н.В. Нескоромна, С.О. Чеботарьова, Т.О. Савенко ВИКЛАДАННЯ ПРЕДМЕТІВ МОРФОЛОГІЧНОГО НАПРЯМУ ЗА УМОВ НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ	21
Л.Б. Багайлюк, О.Я. Жураківська, Г.Б. Кулинич ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ МОРФОЛОГІЧНИХ ЗМІНИ ГЕМОМІКРОЦИРКУЛЯТОРНОГО РУСЛА ЯЄЧНИКІВ ЗА УМОВ ХРОНІЧНОГО СТРЕСУ	22
С.В. Базалицька, А.М. Романенко МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ІМУНОГІСТОХІМІЧНОЇ ЕКСПРЕСІЇ UBIQUITIN У ПЕРИТУМОРАЛЬНІЙ ТКАНИНІ ЯЄЧКА	23
С.В. Бондаренко С.О. Дубина Д.С. Хапченкова ІНДИВІДУАЛЬНА АНАТОМІЧНА МІНЛИВІСТЬ ПРЯМОЇ ПАЗУХИ У ЛЮДЕЙ ЗРІЛОГО ВІКУ	24
Ю.М. Бондаренко, Т.Д. Задорожна БАГАТОЯДЕРНИЙ СИНЦИТИОТРОФОБЛАСТ, ЯК МАРКЕР ХРОНІЧНОГО СТРЕСУ ПЛАЦЕНТИ ЛЮДИНИ	25
A.Ye. Bondarenko, O.I. Kovalchuk DIGITAL TECHNOLOGIES FOR TEACHING AND LEARNING OF EDUCATIONAL DISCIPLINE «HUMAN ANATOMY»	29
I.M. Варенюк, О.І. Курпа, М.Е. Дзержинський МОРФОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЕНТЕРОЦИТІВ ТА КЕЛИХОПОДІБНИХ КЛІТИН ВОРСИН І КРИПТ ТОНКОЇ КИШКИ ЩУРІВ ПРИ КОРЕКЦІЇ ОЖИРІННЯ ЦІЛОДОБОВИМ ВВЕДЕННЯМ МЕЛАТОНІНУ	31
В.М. Василюк, О.В. Жураківська МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ МІОКАРДА ПРИ ЦУКРОВОМУ ДІАБЕТІ В УМОВАХ РОНІЧНОГО СТРЕСУ	32

К.О. Воротинцева, Р.П. Нікітенко, В.М. Косован ОПТИМІЗАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ ФЛУОРЕСЦЕНТНОГО БАРВНИКА ICG ПРИ ЛІКУВАННІ РАКУ ПРЯМОЇ КИШКИ	34
Ю.А. Гайдар, В.А. Карачинова, І.А. Кленіна, Д.Ф. Милостива ЕФЕКТИВНІСТЬ ГЕПАТОТРОПНОЇ ТА МЕТАБІОТИЧНОЇ КОРЕКЦІЇ СТРУКТУРНИХ ПОРУШЕНЬ ПЕЧІНКИ ЩУРІВ, УРАЖЕНОЇ ТЕТРАХЛОРМЕТАНОМ	35
O.V. Garvasiuk QUANTITATIVE CHARACTERISTICS OF TOTAL PROTEIN IN PLACENTAL FIBRINOID OF BASAL DECIDUITIS IN COMBINATION WITH INFLAMMATION OF MANURE AND IRON DEFICIENCY ANEMIA IN GRAVIDAS	38
О.М. Герман УЛЬТРАСТРУКТУРНІ ЗМІНИ В ЯЄЧКАХ ЩУРІВ ПІД ВПЛИВОМ ТРИВАЛОГО ВВЕДЕННЯ ВИСОКИХ ДОЗ ПРЕДНІЗОЛОНУ	40
M.S. Hnatjuk, N.Ya. Monastyrskaya, L.V. Tatarchuk, O.M. Protsailo, O.B. Yasinovskiy, S.O. Konovalenko MORPHOMETRIC ASPECTS OF STUDYING OF THE STRUCTURES OF THE LARGE INTESTINE IN RESECTIONS OF DIFFERENT VOLUMES OF THE LIVER	43
О.М. Грабовий, Н.М. Невмержицька, Л.М. Яременко, Г.Б. Костинський, С.Є. Шепелев ЕКСПРЕСІЯ CD44 У КЛІТИНАХ РЕГЕНЕРАЦІЙНОЇ НЕВРОМИ СІДНИЧОГО НЕРВУ ЗА УМОВ ДІЇ КОРТИКОСТЕРОЇДІВ	44
Н.А. Гримайло, О.М. Слободян ОНТОГЕНЕТИЧНІ ПЕРЕТВОРЕННЯ МІКРОБУДОВИ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ	45
В.Г. Гринь, О.С. Максименко АРХІТЕКТОНІКА СУДИННО-ЖИРОВИХ АРКАД ВЕЛИКОГО ЧЕПЦЯ БЛИХ ЩУРІВ	47
S.A. Denysenko, G.I. Gubina-Vakulyck, T.V. Gorbach, V.S. Hoidina MORPHOFUNCTIONAL FEATURES OF THE KIDNEYS OF RATS EXPOSED TO LOW- INTENSITY ELECTROMAGNETIC RADIATION IN THE CENTIMETER RANGE IN UTERO	48
І.В. Дзевульська, А.М. Синицька, Р.М. Матківська, В.М. Титаренко, Л.В. Подзигун, І.М. Костюкова, І.В. Ібрагімова СУЧАСНА ПАРАДИГМА ВИКЛАДАННЯ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ ЗА УМОВИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	49
І.В. Дзевульська, Р.Ф. Камінський, Р.М. Матківська, О.В. Маліков, Л.В. Подзигун, А.Я. Янчишин АНАТОМІЯ – МІСТ МІЖ СТУДЕНТОМ ТА МАЙБУТНІМ ПРОФЕСІОНАЛОМ	51
Р.Р. Дмитренко, О.В. Цигикало ОСОБЛИВОСТІ МОРФОГЕНЕЗУ ВЕРХНЬОЇ ЩЕЛЕПИ ЛЮДИНИ	52
	53

Л.В. Дрібнюк, В.М. Федорак, Ю.І. Попович УЛЬТРАСТРУКТУРНІ ЗМІНИ М'ЯЗОВО-КИШКОВОГО НЕРВОВОГО СПЛЕТЕННЯ ШЛУНКА У РАННІ ТЕРМІНИ РОЗВИТКУ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ ЗА УМОВ ХРОНІЧНОГО СТРЕСУ	
О.Ф. Дунаєвська, І.М. Сокульський ГІСТОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВТОРИННИХ ОРГАНІВ ІМУНОГЕНЕЗУ ЗА НАБУТОГО ІМУНОДЕФІЦИТНОГО СТАНУ	55
С.І. Дундюк-Березіна, О.М. Слободян ВИЗНАЧЕННЯ КІСТКОВОЇ ЩІЛЬНОСТІ ДРІБНИХ КІСТОК ЛИЦЕВОГО ЧЕРЕПА У ПЛОДІВ ТА НОВОНАРОДЖЕНИХ	56
V.V. Zharebkin, D.M. Shiyan, I.V. Borzenkova, P.V. Tkachenko MECHANISMS OF MORPHOGENESIS OF MARGINAL OSTEOPHYTOSIS IN OSTEOARTHRITIS	57
В.М. Жураківський, Л.В. Пахаренко, І.С. Тимків, О.В. Жураківська, К.В. Кучеренко, І.О. Басюга МОРФОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЕНДОМЕТРІЇ У ЖІНОК ІЗ ФІБРОМІОМОЮ МАТКИ	58
О.С. Забродська, О.М. Слободян, Т.В. Процак АНАТОМІЯ ПУПКОВОЇ ВЕНИ У ПЕРЕДПЛОДІВ	59
L.M. Zagaba, I.V. Liskina, O.A. Melnik, S.D. Kuzovkova DIAGNOSIS AND TREATMENT OF BENIGN SOLITARY TUMOR OF THE LUNG	61
С.С. Заїка ПАТОМОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ В СЕЛЕЗІНЦІ У ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ ПРИ ХЛАМІДІОЗІ	62
V.V. Pika, O.V. Pika QUANTITATIVE CHARACTERISTICS OF TOTAL PROTEIN IN PLACENTAL FIBRINOID OF CHORIOAMNIONITIS IN COMBINATION WITH INFLAMMATION OF MANURE AND IRON DEFICIENCY ANEMIA IN GRAVIDAS	64
Р.Ф. Камінський, І.В. Дзевульська, О.Є. Маєвський, І.А. Самборська ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУБМІКРОСКОПІЧНИХ ЗМІН В СЕРЦІ ЩУРІВ РІЗНОГО ВІКУ ЗА УМОВ ГІПЕРГОМОЦИСТЕЇНЕМІЇ	67
Т.Ю. Квітницька-Рижова, С.П. Луговський, П.П. Клименко, С.А. Михальський, С.П. Малишева ВПЛИВ ВІКОВОГО ФАКТОРУ НА РЕАКТИВНІ ЗМІНИ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ ЩУРІВ ПРИ ІНСУЛІНОВІЙ РЕЗИСТЕНТНОСТІ ТА ЇЇ КОРЕКЦІЇ ЗА ДАНИМИ ДВОХФАКТОРНОГО ДИСПЕРСІЙНОГО АНАЛІЗУ	68
Т.О. Kvyatkovskaya, E.A. Kvyatkovsky, O.O. Nefodova, I.D. Kryzhanovsky, N.M. Tereshchenko, V.V. Hruzd COMPARATIVE CHARACTERISTICS OF HISTOMORPHOMETRIC CHANGES IN RAT TESTICLES AFTER INJECTION OF A SCLEROSANT INTO THE CAVUM VAGINALE	71

AND SIMULATION OF OPERATIONS FOR HYDROCELE

Т.О. Квятковська, Д.М. Гасанов, Д.О. Кіяшко, Н.В. Ковпей, В.І. Лещук АНАТОМІЧНІ ВАРІАЦІЇ БУДОВИ ПЕРЕДНЬОГО ВІДДІЛУ СТОПИ, ПАЛЕЦЬ МОРТОНА	72
Т.О. Квятковська, Д.С. Ведмеденко РОЗПОВСЮДЖЕНІСТЬ ПЛОСКОСТОПОСТІ СЕРЕД МОЛОДИХ ЛЮДЕЙ ВІКОМ 17- 21 РІК	73
О.А. Koval, T.V. Khmara ANATOMIC VARIABILITY OF THE RADIAL NERVE	74
S.V. Kozlov, M.A. Korzachenko SPATIAL-TEMPORAL DISTRIBUTION OF EXPRESSION OF LIVER INJURY MARKERS ACCORDING TO THE RESULTS OF IMMUNOHISTOCHEMICAL ANALYSIS AFTER EXPOSURE TO AN AIR SHOCK WAVE	75
Yu.V. Kozlova, N.S. Trysak, G.A. Klopotskyi, K.S. Kozlova MORPHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF THE BLOOD-BRAIN BARRIER IN 1 DAY OF EXPERIMENTAL BLAST-INDUCED TRAUMATIC BRAIN INJURY	76
Г.О. Козловська, О.Г. Козловська ЗМІНИ ПАРАМЕТРІВ КЛАПАНІВ ЛЕГЕНЕВОГО СТОВБУРА В ПОСТНАТАЛЬНОМУ ОНТОГЕНЕЗИ	77
Тетяна Коломійчук, Анна Лоза ДИНАМІКА МОРФОЛОГІЧНОГО СКЛАДУ ЛЕЙКОЦИТІВ ПЕРИФЕРИЧНОЇ КРОВІ ЩУРІВ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ КОМПЛЕКСУ МАКРО- І МІКРОЕЛЕМЕНТІВ ТА ВІТАМІНУ D НА ТЛІ ГІПЕРТИРЕОЗУ	78
S.V. Konovalenko THE EFFECT OF INFRARED LASER AND LOW DOSES OF DOXORUBICIN ON THE CYTOMORPHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF MCF-7DOX TUMOR CELLS	79
H.S. Korolenko, L.A. Pisotska, O.A. Alekseenko, T.V. Shynkarenko, O.A. Savchenko STUDENT SCIENTIFIC CIRCLE OF THE DEPARTMENT - EXPERIENCE AND PERSPECTIVE TAKING INTO ACCOUNT THE PECULIARITIES OF THE PSYCHO- EMOTIONAL STATE OF THE APPLICANTS	81
Г.С. Короленко, О.М. Усова, К.Д. Наріжна ВАРІАНТ АТИПОВОГО ПЕРЕБІГУ КОРОНАВІРУСНОЇ ХВОРОБИ 2019 НА ТЛІ ОБТЯЖЕНОГО АНАМНЕЗУ	82
O.A. Kostiuhenko, G.G. Skibo, I.V. Lushnikova MORPHOFUNCTIONAL CHARACTERISTICS OF HIPPOCAMPAL NEURONS IN GLUTAMATE EXCITOTOXICITY IN VITRO MODEL AND AFTER A-KETO- GLUTARATE ADMINISTRATION	84
В.В. Кривецький, Д.В. Проняев, Н.Р. Ємельяненко МОРФОМЕТРИЧНІ НОСОВОЇ ПЕРЕГОРОДКИ РАНИХ ПЛОДІВ	85
	86

В.О. Кропельницький, І.С. Ромасько, І.В. Канцера, І.Г. Войнов, І.В. Григорова ЧАСТОТА ВИЯВЛЕННЯ ГІПЕРЕКСПРЕСІЇ HER-2/neu У КОЛОРЕКТАЛЬНІЙ АДЕНОКАРЦИНОМІ	
Я.Ф. Кутасевич, І.І. Яковцова, Г.К. Кондакова, Н.І. Гойденко Т-КЛІТИНИ ПАМ'ЯТІ В ШКІРІ ХВОРИХ НА ПСОРІАЗ В ДИНАМІЦІ ПАТОЛОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ	88
S. Lukhovskiy, I. Horak, I. Krysiuk, Yu. Prylutsky, L. Drobot EVALUATION OF ANTITUMOR EFFECTIVENESS OF NATURAL ALKALOIDS COMPLEXED WITH C ₆₀ FULLERENE BY MORPHOLOGICAL ANALYSIS IN LEWIS LUNG CARCINOMA	89
І.С. Макарчук, О.В. Цигикало ВАРІАНТНА АНАТОМІЯ НИЖНЬОГО КОМПРКОВОГО НЕРВА	91
O.S. Maksymenko STRUCTURAL ORGANIZATION OF THE VASCULAR-FATTY ARCADES OF THE GREATER OMENTUM OF WHITE RATS	92
Н.І. Мар'єнко ФРАКТАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПІАЛЬНОЇ ПОВЕРХНІ ВЕЛИКИХ ПІВКУЛЬ ГОЛОВНОГО МОЗКУ: МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ У КЛІНІЧНІЙ ПРАКТИЦІ	93
Д.Г. Марченко ОСОБЛИВОСТІ БУДОВИ СКОРОТЛИВИХ КАРДІОМІОЦИТІВ ШУРІВ ПІСЛЯ ДІЇ ЕТАНОЛУ НА ПІЗДНІХ ЕТАПАХ ЕМБРІОГЕНЕЗУ	95
L.R. Mateshuk-Vatseba, A.S. Holovatskyi, T.V. Harapko, A.I. Foros, O.I. Petrychko CHANGES IN THE PARENCHYMA OF THE SPLEEN UNDER THE ACTION OF MONOSODIUM GLUTAMATE AND CORRECTION	96
N.P. Mahlynets, Z.R. Ozhogan, G.B. Prots, V.I. Yatsunovych, M.V. Pyuryk SURGICAL CORRECTION OF DISORDERS OF THE ARCHITECTURE OF THE MOUTH IN PATIENTS WITH MAXILLOMANDIBULAR ANOMALIES	97
Н.О. Мельник ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ГІСТОЛОГІЯ, ЦИТОЛОГІЯ, ЕМБРІОЛОГІЯ» ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У ПРОВІДНОМУ ЄВРОПЕЙСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	98
В.В. Мельник, Д.В. Проняев, В.В. Кривецький АНАТОМІЯ КЛУБОВО-СЛІПОКИШКОВОГО ПЕРЕХОДУ ПЛОДА ЗА УМОВ КИШКОВОЇ НЕПРОХІДНОСТІ	100
V.V. Melnyk, V.V. Kryvetskyi, D.V. Proniaiev, M.P. Kavun, N.R. Yemelyanenko, T.V. Protsak ANATOMY OF LYMPHATIC VESSELS	101
І.М. Михейцева, Н.І. Молчанюк, С.Г. Коломійчук, Т.І. Сіроштаненко, Амаїєд Ахмед ВПЛИВ МІОПІЇ ВИСОКОГО СТУПЕНЮ НА УЛЬТРАСТРУКТУРНІ ЗМІНИ В СУДИНАХ ХОРІОІДЕЇ ТА СІТКІВЦІ ШУРІВ З ДІАБЕТОМ ІІ ТИПУ	102

В.А. Міський, О.Я. Жураківська, В.М. Перцович, М.О. Кулинич-Міський ГІСТО-УЛЬТРАСТРУКТУРНІ ЗМІНИ КОРТИКОТРОПНИХ ЕНДОКРИНОЦИТІВ ЗА УМОВ ХРОНІЧНОГО СТРЕСУ	103
V.D. Mishalov, V.V. Voichenko, S.V. Kozlov A COMPLEX APPROACH TO IDENTIFYING THE BODIES OF DEAD PERSONS IN THE CONDITIONS OF ARMED CONFLICT	105
Н.І. Молчанюк ВПЛИВ СУМІШІ 40 % РОЗЧИНУ ЕТАНОЛУ І 100 % МЕТАНОЛУ НА УЛЬТРА- СТРУКТУРУ ГЕПАТОЦИТІВ ЩУРІВ	106
Г.М. Мустафіна, Є.І. Лукачіна, В.В. Черняк, І.І. Старченко, А.В. Шанько РОЛЬ СУДОВО-ГІСТОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ У ВИЯВЛЕННІ ПАТОЛОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ ПРИ ВСТАНОВЛЕННІ ПРИЧИНИ СМЕРТІ	107
А.Г. Нечепоренко МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ БУДОВИ СІМ'ЯНИКІВ БІЛИХ ЩУРІВ У ПОСТНА- ТАЛЬНОМУ ОНТОГЕНЕЗІ, ЯКІ ОТРИМУВАЛИ ГЛУТАМАТ НАТРІЮ PER OS	109
R.P. Nikitenko, V.M. Kosovan, K.O. Vorotyntseva, S.P. Degtyarenko INTRAOPERATIVE MORPHOLOGY OF LYMPH NODES IN BREAST CANCER	111
В.П. Новак, М.Г. Ільніцький, О.С. Бевз, А.П. Мельниченко РЕАКТИВНІ ВЛАСТИВОСТІ М'ЯКОГО ОСТОВУ ЗЕЙГОПОДІЮ ПТАХІВ НА РАННІХ ЕТАПАХ ОСТЕОГЕНЕЗУ В ЕКСПЕРИМЕНТІ	112
В.А. Пастухова, Г.В. Лук'янцева, С.П. Краснова, А.І. Пастухова ВПЛИВ РАЦІОНАЛЬНОГО ХАРЧУВАННЯ НА СКЛАД ТІЛА СПОРТСМЕНІВ КІОКУШІН КАРАТЕ В ОСНОВНИЙ ПРЕДЗМАГАЛЬНИЙ ПЕРІОД	114
М.П. Петрушко, Н.О. Будерацька, Т.О. Юрчук МОРФОЛОГІЧНІ ТА МОЛЕКУЛЯРНО-ЦИТОГЕНЕТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЕМБРІОНІВ, ОТРИМАНИХ З КРІОКОНСЕРВОВАНИХ ООЦИТІВ ЛЮДИНИ	116
U.Ye. Pidvalna THE GEOMETRY OF CORONARY ARTERIES: INTRAVASCULAR ULTRASOUND (IN VIVO)	117
М.В. Подоліук, Л.Р. Матешук-Вацеба, В.Б. Фік, О.М. Мота МОРФОМЕТРІЯ СТРУКТУР СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ МАТКОВОЇ ТРУБИ САМКИ ЩУРА ЗА УМОВ ФІЗІОЛОГІЧНОЇ НОРМИ	118
С.С. Попко УЛЬТРАМІКРОСКОПІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА КЛІТИННИХ ФЕНОТИПІВ ЛЕГЕНЬ В УМОВАХ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО АЛЕРГІЧНОГО ЗАПАЛЕННЯ	119
В.С. Прокопенко, Т.Ф. Кот ІНТЕНСИВНІСТЬ БІЛКОВОГО ОБМІНУ В СУПРАРЕНАЛОВІЙ ТКАНІНІ НАДНИРКОВОЇ ЗАЛОЗИ ПТАХІВ	120
В.Ю. Прокопюк, Н.О. Шевченко, О.В. Фалько, О.О. Терехова, О.С. Прокопюк, А.І. Каверинська, В.В. Воліна	121

ПОРІВНЯННЯ ВПЛИВУ НА СТРУКТУРУ ШКІРИ ОВАРІОЕКТОМОВАНИХ ЩУРІВ
ГЛАУРОНОВОЇ КИСЛОТИ, ЕКСТРАКТУ ПУПОВИНИ ТА СЕРЕДОВИЩА,
КОНДИЦІЙОВАНОГО СТОВБУРОВИМИ КЛІТИНАМИ ПУПОВИНИ

V.V. Proniaev 122

MORPHOGENETIC AND TOPOGRAPHIC PECULIARITIES OF THE MALE PERINEUM
DURING THE PRENATAL PERIOD OF ONTOGENESIS

D.V. Proniaev 124

ANATOMY OF THE 6-MONTH FETUSES VAGINA

Д.В. Проняев, Т.В. Процак, М.П. Кавун 124

МОРФОМЕТРИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МАТКИ ПЛОДІВ

О.С. Проценко, Н.О. Ткаченко, Н.О. Ремньова 125

ДИНАМІКА МОРФОЛОГІЧНИХ ЗМІН У ЛЕГЕНЯХ ПАЦІЄНТІВ ІЗ COVID-19

М.В. Пюрк 127

МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ЖОВЧНОГО МІХУРА У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНИЙ
КАЛЬКУЛЬОЗНИЙ ХОЛЕЦИСТИТ НА ФОНІ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ 2 ТИПУ

В.Г. Рутгайзер, Д.Г. Крижановський, О.А. Рутгайзер, О.Г. Козловська 128

МОРФОГЕНЕТИЧНІ ЗМІНИ МІОКАРДА ПРИ ДІЇ НАДВИСОКОЧАСТОТНОГО
ЕЛЕКТРОМАГНІТНОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ РІЗНИХ ТЕРМІНІВ ЕКСПОЗИЦІЇ

D.Yu. Savenkov 129

MORPHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF ANASTOMOSIS FORMATION ZONE IN
PATIENTS WITH COLORECTAL CANCER AFTER NEOADJUVANT RADIATION
THERAPY

V.V. Sarnatskaya, L.M. Paziuk, K.I. Bardakhivska, V.G. Korotych, B.I. Gerashchenko, V.G. Nikolaev 131

EXPERIMENTAL CARDIOMYOPATHY IN RATS TREATED WITH DOXORUBICIN: THE
EFFECT OF ACTIVATED CARBON DOTS ON HISTOLOGICAL STRUCTURE OF
CARDIOMYOCYTES

A.O. Svitlitsky, A.V. Chernyavskiy, T.M. Matvieishyna, M.S. Shcherbakov 133

EPONYMS IN THE CLINICAL ANATOMY OF THE HUMAN ORGAN OF VISION

А.М. Сергеева 134

МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ АСТРОЦИТІВ В ПЕРИФОКАЛЬНИХ ДІЛЯНКАХ
МОЗКОВОГО ІНФАРКТУ

О.М. Slobodyan, О.Yu. Vovk, I.V. Chelpanova, Yu.V. Hnidyk 136

MORPHOFUNCTIONAL FEATURES OF THE STRUCTURAL COMPONENTS OF THE
EYEBALL IN A COMPARATIVE-SPECIES ASPECT AND IN VARIOUS PATHOLOGICAL
PROCESSES

О.О. Содомора 138

АНАЛІЗ МІКРО- ТА УЛЬТРАСТРУКТУРНИХ ЗМІН АРТЕРІАЛЬНОЇ СТІНКИ
ДІЛЯНКИ СОННОЇ ПАЗУХИ НА РАННІХ ЕТАПАХ ВПЛИВУ ГЛУТУМАТУ НАТРІЮ
В ЕКСПЕРИМЕНТІ

I.B. Сорокіна, В.І. Лупальцов, С.С. Кітченко, О.В. Калужина ІМУНОГІСТОХІМІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КОЛАГЕНОУТВОРЕННЯ В СТІНЦІ ХРОНІЧНОЇ ВЕНОЗНОЇ ТРОФІЧНОЇ ВИРАЗКИ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ КЛІТИННОЇ ТЕРАПІЇ У ПОЄДНАННІ З ЛЕВОМЕКОЛЕМ	139
Я.В. Степанюк, В.О. Ульянов ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ 3D-РЕКОНСТРУКЦІЇ НА ПРИКЛАДІ РОЗВИТКУ НЮХОВОГО АНАЛІЗАТОРА	141
V.S. Sukhin, G.I. Granovska, S.V. Danilyuk MORPHOLOGICAL FEATURES OF THE THERAPEUTIC PATHOMORPHOSIS OF CERVICAL CANCER AFTER PREOPERATIVE HDR-BRACHYTHERAPY	144
В.О. Туманський, М.А. Шишкін, А.В. Гусарова МОРФОЛОГІЧНІ ТА ІМУНОГІСТОХІМІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АДЕНОМ ТОВСТОЇ КИШКИ РІЗНОГО СТУПЕНЯ ДИСПЛАЗІЇ	145
I.K. Kharkhalis, I.S. Shponka, O.V. Poslavska STUDY OF THE EXPRESSION OF INTESTINAL MUCIN MUC-2 AND THE MARKER OF PROLIFERATIVE ACTIVITY KI-67 IN COLORECTAL CARCINOMAS	147
D.A. Khaskhachykh, V.O. Potapov, O.V. Poslavskaya MOLECULAR CRITERIA FOR THE DIAGNOSIS OF HORMONE-RESISTANT FORMS OF ENDOMETRIAL HYPERPLASIA WITHOUT ATYPIA IN WOMEN OF REPRODUCTIVE AGE	149
I.V. Chelpanova DYNAMICS OF STRUCTURAL CHANGES IN THE BONE TISSUE OF THE JAW AFTER A BONE-DESTRUCTIVE TRAUMA	151
О.А. Черкас МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ УЛЬТРАСТРУКТУРНИХ ЗМІН МІОКАРДА ЗА УМОВ ПРЕНАТАЛЬНОЇ ДІЇ ЕТАНОЛУ	152
О.А. Cherkas, D.G. Marchenko ETHANOL-DEPENDENT INDUCTION OF ULTRASTRUCTURAL CHANGES IN THE MYOCARDIUM	153
Н.О. Шаповалова, Т.О. Юрчук, В.І. Піняєв, М.П. Петрушко ЧАСТОТА ВИБІЛЬНЕННЯ ІЗ ZONA PELLUCIDA ЯК ІНТЕГРАЛЬНИЙ ПОКАЗНИК ЯКОСТІ НАТИВНИХ ТА КРІОКОНСЕРВОВАНИХ ЕМБРІОНІВ ЛЮДИНИ	155
О.М. Шарапова СУЧАСНІ ПОГЛЯДИ НА КРОВОПОСТАЧАННЯ ЯЄЧОК ЛЮДИНИ	155
I.V. Shevchenko, K.A. Kushnarova THE EFFECT OF LEAD ACETATE ON THE WEIGHT OF RATS	157
I.V. Shevchenko, O.O. Nefedova, K.A. Kushnarova, O.V. Kuznetsova, V.G. Rutgaizer, O.V. Boyko CARDIOTOXIC EFFECT OF LEAD ACETATE ON HEART MORPHOGENESIS BASED ON THE RESULTS OF ELECTRON MICROSCOPY	159

І.С. Шпонька, О.М. Усова, О.О. Бондаренко ГІПОТЕЗИ РОЗВИТКУ ОЛЬФАКТОРНОЇ ДИСФУНКЦІЇ ПРИ ІНФІКУВАННІ КОРОНАВІРУСОМ SARS-COV-2	160
А.М. Ященко, О.Р. Джура, Х.І. Струс ЕКСПРЕСІЯ РЕЦЕПТОРІВ ЛЕКТИНІВ У ПОСТНАТАЛЬНОМУ ОСТЕОГЕНЕЗІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ТВАРИН	162

матки. Ширина матки у плодів 5 місяців становила від 4,0 до 10,0 мм. Нами було відмічено наступну закономірність: чим більша ширина матки тим більше її форма наближається до дворогої. В той же час у половині випадків спостерігали випукле дно. У плодів 6 місяців (255,0-295,0 мм ТПД) у всіх випадках також виявили пласку матку товщиною від 1,0 до 3,0 мм. Ширина матки становить від 5,0 до 8,8 мм.

Стосовно форми дна матки виявили пласку, випуклу увігнуту, жолобкувату та специфічну – горбкувату форму дна матки з двома невеликими горбиками в ділянках перешийка маткових труб. У плодів 7 місяців (310,0-350,0 мм ТПД) пласка матка шириною 5,9-10,0 мм та товщиною від 2,0 до 4,0 мм мала пласке, випукле, жолобкувате та горбкувате дно. В більшості випадків виявляли матку з пласким та випуклим дном. Форма матки плодів 8 місяців (351,0-395,0 мм ТПД) так само була пласкою – від 2,8 до 4 мм товщиною та шириною дна від 4,0 до 10 мм. У всіх випадках спостерігали пласке дно. Особливістю будови матки плодів 9-10 місяців (405,0-500,0 мм ТПД) є поява двояковипуклої грубої матки товщиною 5-7 мм, шириною дна 11-13 мм (рис. 3). Форма дна була або пласкою, або, в більшості випадків – випуклою.

ДИНАМІКА МОРФОЛОГІЧНИХ ЗМІН У ЛЕГЕНЯХ ПАЦІЄНТІВ ІЗ COVID-19

О.С. Проценко, Н.О. Ткаченко, Н.О. Ремньова

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Харків, Україна

Актуальність. COVID-19 – це інфекційне захворювання, яке спричиняє нещодавно відкритий коронавірус SARS-CoV-2. На ранній стадії інфекції таргетними клітинами SARS-CoV-2 є епітеліальні клітини носа, бронхів і пневмоцити. Вірусний спайк-протеїн (S-протеїн) приєднується до рецептора ангіотензин-конвертуючого ферменту 2 (ACE2) уздовж трансмембранної серинової протеази типу 2 (TMPRSS2) на таргетних клітинах (особливо на пневмоцитах типу 2). Після цього відбувається активація S-протеїну вірусу, який забезпечує надходження вірусу до таргетної клітини (Wiersinga W., 2019). На пізній стадії інфекції SARS-CoV-2 колонізує ендотеліальні клітини капілярів легень і перицити. Інфікування вірусом активує запальну реакцію, яка призводить до дифузного альвеолярного пошкодження. Під час важкої інфекції відбувається блискавична активація каскаду коагуляції з подальшим утворенням мікротромбів, тромбоемболією легеневої артерії та інфарктами легень різного розміру у важкохворих пацієнтів (Magro C., 2020). Інформації стосовно динаміки морфологічних змін у легенях пацієнтів із COVID-19 сьогодні недостатньо і вона

потребує доповнення.

Мета дослідження. Вивчення динаміки морфологічних змін у легенях пацієнтів, які померли від COVID-19. **Матеріали та методи.** Досліджено автопсійний матеріал легень пацієнтів, які померли від COVID-19 ($n = 40$: жінок – 18, чоловіків – 22; середній вік померлих пацієнтів – 61 років). Шматочки тканини легень фіксували в 10% розчині нейтрального формаліну; після цього відбувалося стандартне проведення матеріалу та виготовлення парафінових блоків; з готових блоків отримали серійні зрізи завтовшки 4-5 мкм. Препарати фарбувалися гематоксиліном і еозином та за методом ван Гізона.

Результати та їх обговорення. У всіх пацієнтів, померлих від COVID-19, виявлене дифузне альвеолярне пошкодження, яке було наслідком гострого пошкодження легень. Дифузне альвеолярне пошкодження мало 2 морфологічних типи: ексудативний та проліферативний типи. Ексудативний тип дифузного альвеолярного пошкодження спостерігався у пацієнтів, які померли протягом першого тижня після початку COVID-19. Під час мікроскопічного дослідження були виявлені: інтраальвеолярний та інтерстиціальний набряк легень (переважно в пацієнтів на другу добу захворювання); гіалінові мембрани (переважно в пацієнтів на 4-5 добу захворювання). Гіалінові мембрани здебільшого містилися в усіх альвеолах, хоча й спостерігалися їхні осередкові скупчення. Інтенсивність клітинного запалення зазвичай була слабкою. У капілярах легень виявлялися множинні тромби, що є ознакою локальної активації системи коагуляції як відповідь на пошкодження ендотелію капілярів легень. Проліферативний тип дифузного альвеолярного пошкодження спостерігався у пацієнтів, які померли протягом третього-четвертого тижня після початку COVID-19. Під час мікроскопічного дослідження були виявлені: проліферація фіброblastів і утворення молодого колагену (який мав «міксоїдний» вигляд), гіперплазія пневмоцитів типу 2 та плоскоклітинна метаплазія епітелію бронхів. Також виявлялися залишки гіалінових мембран і, іноді, фібрину, які здебільшого були інтегровані в альвеолярні перегородки. Клітинна атипія пневмоцитів типу 2 у деяких пацієнтів була достатньо вираженою, а в зонах плоскоклітинної метаплазії спостерігалися фігури мітозів, що може призвести до неправильної інтерпретації та помилкової діагностики наявності злоякісної трансформації тканини.

Висновки

1. У всіх пацієнтів, померлих від COVID-19, виявлене дифузне альвеолярне пошкодження.
2. Дифузне альвеолярне пошкодження має 2 морфологічних типи: ексудативний та проліферативний.
3. Ексудативний тип дифузного альвеолярного пошкодження характеризується наявністю набряку легень, гіалінових мембран і тромбозу легеневих капілярів.

4. Проліферативний тип дифузного альвеолярного пошкодження характеризується проліферацією фібробластів, утворенням колагену, гіперплазією пневмоцитів типу 2 та плоскоклітинною метаплазією епітелію бронхів.

МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ЖОВЧНОГО МІХУРА У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНИЙ КАЛЬКУЛЬОЗНИЙ ХОЛЕЦИСТИТ НА ФОНІ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ 2 ТИПУ

М.В. Пюрик

Івано-Франківський національний медичний університет
Івано-Франківськ, Україна

Актуальність. На сьогодні хронічний калькульозний холецистит (ХКХ) є одним з найпоширеніших захворювань органів черевної порожнини.

Мета: вивчити патоморфологічні особливості стінки жовчного міхура (ЖМ) у хворих на хронічний калькульозний холецистит із супутнім цукровим діабетом 2 типу. **Методи.** Проведено аналіз лікування хворих у відділенні малоінвазивної хірургії Івано-Франківської обласної лікарні. З метою вивчення вказаних особливостей провели морфологічне дослідження жовчних міхурів 73 хворих на хронічний калькульозний холецистит (І група) та 69 хворих на хронічний калькульозний холецистит із супутнім цукровим діабетом II типу (II група).

Результати. Встановлено, що у хворих на ХКХ із супутнім ЦД достовірно частіше (у 33,3% хворих), порівняно з хворими на ХКХ (у 13,7%), виявлялось тотальне ураження всього органу. При дослідженні ЖМ у хворих II групи виявлено прояви запального процесу, вираженого склерозу, інфільтрацію слизової оболонки ксантомними клітинами, зменшення секреторної активності епітелію слизової оболонки, а також спостерігалась тенденція до зменшення у пацієнтів цієї групи розмірів ЖМ за рахунок склерозування. Для хворих I групи характерним було збільшення товщини стінки ЖМ за рахунок гіперплазії слизової та гіпертрофії м'язової оболонок. У досліджуваних нами хворих II групи частіше зустрічались множинні конкременти, порівняно з даними пацієнтів I групи.

Висновки. 1. У хворих на ХКХ з супутнім ЦД на 13,9% частіше виявлялись множинні конкременти у просвіті ЖМ та на 57,5% частіше діагностовано хронічний гіпопластичний холецистит. 2. У стінці ЖМ хворих на ЦД та ХКХ при патогістологічному дослідженні виявлені явища різко вираженого склерозування слизової та м'язової оболонок, ліпідна інфільтрація з утворенням ксантомних клітин і зменшення секреторної активності епітелію складок слизової оболонки.